

Dr. Öğr. Üyesi Begüm SÜZEN

Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

**MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA
HUKUKİ İŞLEMLERİN
ŞEKLİNE UYGULANACAK
HUKUK**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
SUNUŞ.....	IX
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK MADDİ HUKUKUNDAYA KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA ŞEKİL

I. Şekil Kavramı	5
A. Genel Olarak Şekil Kavramı ve Amacı.....	5
B. Şeklin Yararları ve Sakıncaları	9
II. Şeklin Çeşitleri.....	15
A. Şekil Zorunluluğunun Kaynağı Açısından: Kanuni Şekil- Iradi Şekil	15
B. Şeklin Fonksiyonu Açısından.....	19
1. Geçerlilik Şekli.....	19
2. İspat Şekli	21
a. Genel Olarak.....	21
b. İspat Şekli ile Geçerlilik Şekli Arasındaki Farklar.....	24

c. İspat Şekli Olarak Belge Kavramı.....	27
d. İspat Şekli Olarak Senet Kavramı.....	28
e. Delil Başlangıcı	32
C. Kullanılan Vasita Açısından.....	33
1. Sözlü Şekil.....	33
2. Yazılı Şekil.....	36
a. Adı Yazılı Şekil	36
aa. Metin	37
bb. İmza	38
aaa. İmzaya İlişkin Genel Açıklamalar.....	38
bbb.İmza Konusunda Özellik Arz Eden Hususlar....	44
b. Nitelikli Yazılı Şekil	51
3. Resmi Şekil	53
4. Resmi Sicillere Tescil ve İlan	58
III. Şeklin Kapsamı.....	61
IV. Şekle Aykırılığın Sonuçları	66
A. Şekle Aykırılığın Yaptırımına İlişkin Görüşler.....	66
1. Kesin Hükümsüzlük (Butlan) Görüşü	67
a. Genel Olarak.....	67
b. Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı.....	70
2. Kendine Özgü (Sui Generis) Hükümsüzlük Görüşü	75
3. Yokluk Görüşü	77
4. İptal Edilebilir Olma Görüşü	78
B. Tahvil.....	79

İKİNCİ BÖLÜM
HUKUKİ İŞLEMLERİN ŞEKLİNE
UYGULANACAK HUKUKU BELİRLEYEN
GENEL KANUNLAR İHTİLAFI KURALI VE
KURALIN UYGULANMASI

I.	Tarihsel Gelişim	81
A.	Karşılaştırmalı Hukukta.....	81
B.	Türk Hukukunda.....	87
II.	Vasıflandırma ve Kapsam.....	89
A.	Hukuki İşlemlerin Şekli Konusunda Vasıflandırma.....	89
1.	Kuralın Şekil ya da Esasa İlişkin Olması	90
2.	Hukuki İşlemin Geçerliliği İçin Mahkeme Kararına İhtiyaç Duyulması.....	93
3.	Kuralın Maddi Hukuk ya da Usul Hukuku Bakımından Sonuç Doğurması	97
B.	Şekilde Vasıflandırma İhtilafı	98
C.	Şekle İlişkin Kanunlar İhtilafı Kuralının Kapsamı.....	103
III.	Locus Regit Actum (LRA) Kuralı	108
A.	Kavram.....	108
B.	LRA Kuralının Alternatif Niteliği	110
1.	Genel Olarak.....	110
2.	Alternatif Niteliğin Sonuçları.....	114
C.	LRA Kuralının Uygulanması.....	118
1.	Tek Taraflı Hukuki İşlemler Bakımından.....	118
2.	İki Taraflı Hukuki İşlemler Bakımından.....	121
a.	Genel Olarak.....	121
b.	Aynı Ülkede Bulunan Kişiler Arasında Akdedilen Sözleşmeler	122
c.	Farklı Ülkelerde Bulunan Kişiler Arasında Akdedilen Sözleşmeler	127
IV.	Lex Causae Kuralı	138

A.	Kavram.....	138
B.	Lex Causae Kuralının Uygulanması.....	141
1.	Sözleşmeler	141
a.	Sübjektif Bağlama Kuralı – Hukuk Seçimi	142
aa.	Hukuk Seçimi ve Şekle İlişkin Kanunlar İhtilafi Kuralının Alternatif Niteliği.....	143
bb.	Kısmi Hukuk Seçimi ve Şekle Uygulanacak Hukuk.....	150
cc.	Sözleşmenin Kurulmasından Sonra Yapılan Hukuk Seçimi ve Sözleşmenin Şekli Geçerliliği.....	154
dd.	Hukuk Seçiminin Şekli.....	161
b.	Objektif Bağlama Kuralı.....	166
2.	Temsil.....	167
a.	Genel Olarak.....	167
b.	Temsil Yetkisi Verilmesinde Lex Causae Kuralı	170
c.	Temsil Yetkisi Verilmesi İşleminin Şekli ile Esas Sözleşmesinin Şekli Arasındaki Bağlantı	172
3.	Aynı Haklar.....	177
4.	Aile Hukuku	179
a.	Mal Rejimi.....	179
b.	Evlat Edinme	183
c.	Soybağı.....	188

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
HUKUKİ İŞLEMLERİN ŞEKLİNE
UYGULANACAK HUKUKA İLİŞKİN ÖZEL
DÜZENLEMELER

I.	Alternatif Nitelikli Kuralın İstisnaları	192
A.	LRA Kuralının Zorunlu Olarak Uygulanacağı Haller	192
1.	Evlenme	192
a.	Evlenmenin Şekline İlişkin Bağlama Kuralı.....	192

aa. Evlenmenin Şekline İlişkin Bağlama Kuralının Kapsamı	192
bb. Evlenmenin Şekline İlişkin Bağlama Kuralının Uygulanması.....	197
cc. Evlenmenin Şekli Konusunda Atfin Uygulanması .	202
dd. Şekle Aykırılığın Sonuçları.....	209
b. Konsolosluk Evlenmeleri	210
aa. Genel Olarak.....	210
bb. Konsolosluk Evlenmelerinin Geçerlilik Şartları.....	213
aaa. Yetki Şartı.....	213
bbb.Konsolosluk Evlenmesinin Şekline Uygulanacak Hukuk.....	219
ccc. Evlenmenin Taraflarına İlişkin Şartlar	220
cc. Geçerlilik Şartlarına Uymamanın Sonuçları.....	224
2. Kambiyo Senetleri.....	229
a. Kambiyo Senetlerinin Şekline İlişkin Genel Kural.....	229
b. Tamamlayıcı Kurallar.....	235
B. Lex Causae Kuralının Zorunlu Olarak Uygulanacağı Haller....	241
1. Taşınmazlara İlişkin Hukuki İşlemler.....	242
a. Genel Olarak.....	242
b. Taşınmazlara İlişkin Hukuki İşlemlerin Şekli Konusunda LRS'nin Mutlak Olarak Uygulanması	246
aa. Karşılaştırmalı Hukukta.....	246
bb. Türk Hukukunda.....	249
aaa. Taşınmazların Aynına İlişkin Sözleşmelerin Şekline Uygulanacak Hukuk.....	249
bbb.Taşınmazların Kullanımına İlişkin Sözleşmelerin Şekline Uygulanacak Hukuk.....	252
cc. Değerlendirme	253
2. Tüketici Sözleşmeleri	263
a. Genel olarak.....	263
b. Karşılaştırmalı Hukukta Yer Alan Düzenlemeler.....	266
c. Türk Hukukunda Yer Alan Düzenlemeler	269
3. Lex Causae'nın Resmi Şekil Şartı Öngördüğü Haller.....	273

C.	LRA ve Lex Causae Kurallarına İlaveten Bağlama Kuralı Öngörülen Haller	277
1.	Miras Sözleşmeleri	277
2.	Vasiyetnameler	283
D.	Lex Fori'nin Uygulanması Gereken Haller	291
1.	Genel olarak.....	291
2.	İspat Şekline Uygulanacak Hukuk.....	294
a.	Türk Doktrinindeki Görüşler.....	294
b.	Karşılaştırmalı Hukukta Yer Alan Düzenlemeler.....	300
c.	Değerlendirme	303
II.	Kanunlar İhtilafi Hukukunun Genel Esasları Çerçeveşinde Şekle Uygulanacak Hukuku Belirleyen Kuralın Uygulanması Konusunda Özelliğ Arz Eden Durumlar.....	305
A.	Atif	305
B.	Kamu Düzeni	310
C.	Doğrudan Uygulanan Kurallar.....	315
1.	Genel Olarak.....	315
a.	Lex Fori'nin Doğrudan Uygulanan Kuralları.....	315
b.	Lex Causae'nin Doğrudan Uygulanan Kuralları	317
c.	Üçüncü Bir Ülkenin Doğrudan Uygulanan Kuralları... ..	320
2.	Doğrudan Uygulanan Kural Niteliği Taşıyan Şekil Kuralları.....	325
a.	Aleniyet Şekilleri	325
aa.	Genel Olarak.....	325
bb.	Ticaret Siciline İlişkin Tescil İşlemleri.....	330
cc.	Mülkiyeti Saklı Tutma Sözleşmeleri ve Tescil	335
dd.	Finansal Kiralama Sözleşmeleri ve Tescil.....	342
b.	Sözleşmenin Taraflarından Birini Korumaya Yönelik Şekil Kuralları.....	347
aa.	İş Sözleşmeleri.....	347
bb.	Tüketicili Sözleşmeleri	354
cc.	Kefalet Sözleşmeleri.....	361

D. Kanuna Karşı Hile.....	365
E. Zaman Bakımından Uygulama	370
1. Statü Değişikliği	370
2. Uygulanacak Yabancı Hukukun Değişmesi.....	374
SONUÇ	377
KAYNAKÇA	393